

הלכות הדרף היומי

מסכת חולין

תוכן עניינים

- א. סנהדרין היתה כחצי גורן עגולה כדי שיהו רואין זה את זה.....1
- ב. חמורה עבודת כוכבים שכל הכופר בה כמודה בכל התורה כולה.....2
- ג. מכם ולא כולכם להוציא את המומר מכם בכם חלקתי ולא באומות ... מקבלין קרבנות מפושעי ישראל כדי שיחזרו בהן בתשובה חוץ מן המומר ומנסך את היין ומחלל שבתות בפרהסיא.....3
- ד. לנסך את היין ולחלל שבתות בפרהסיא ... מומר לעבודת כוכבים הוא מומר לכל התורה כולה.....5
- ה. מומר לאכול חלב והביא קרבן על הדם.....9
- ו. נמנו על שחיטת כותי ואסרוה.....9

דף ה.

א. סנהדרין היתה כחצי גורן עגולה כדי שיהו רואין זה את זה

כבר התבאר דף לו: כמה בתי דינין¹ קבועין יהיו בישראל וכמה יהיה מניינן, קובעין בתחלה בית דין הגדול במקדש, והוא הנקרא סנהדרי גדולה ומניינם שבעים ואחד, שנאמר (במדבר יא פסוק טז) אֶסְפְּהָ לִי שִׁבְעִים אִישׁ מִזְקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמֹשֶׁה עַל גְּבִיהֶן שְׂנֵאמֶר (שם) וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ הָרִי שִׁבְעִים וְאַחַד.

הגדול בחכמה שבכולן מושיבין אותו ראש עליהן והוא ראש הישיבה והוא שקורין אותו החכמים נשיא בכל מקום והוא העומד תחת משה רבינו.

ומושיבין הגדול שבשבעים משנה לראש, ויושב מימינו והוא הנקרא אב בית דין, ושאר השבעים יושבין לפניו כפי שניהם וכפי מעלתם, כל הגדול

¹ רמב"ם הלכות סנהדרין פרק א הלכה ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת חולין

מתבירו בחכמה יהיה קרוב לנשיא משמאלו יותר מחבירו², והם יושבין בכמו חצי גורן, בעיגול כדי שיהיה הנשיא עם אב בית דין רואין כולן³.

ועוד מעמידין שני בתי דינין של עשרים ושלשה עשרים ושלשה אחד על פתח העזרה ואחד על פתח הר הבית, ומעמידין בכל עיר ועיר מישראל שיש בה מאה ועשרים או יותר סנהדרין קמנה ויושבת בשער העיר שנאמר (עמוס ה פסוק טו) וְהָצִיגוּ בְשַׁעַר מְשָׁפֵט, וכמה יהיה מנינם עשרים ושלשה דינים והגדול בחכמה שבכולן ראש עליהן והשאר יושבין בעיגול כמו חצי גורן כדי שיהא הראש רואה את כולן.

כל מקום⁴ שיש בו סנהדרין יהיו שם שני סופרי דינים עומדין לפניהם אחד מן הימין ואחד מן השמאל, אחד כותב דברי המחייבין ואחד כותב דברי המזכים.

ב. חמורה עבודה כוננים שכל הכופר בה כמורה בכל התורה כולה

² משמע דכולם היו משמאל הנשיא הוין מאב ב"ד שהיה יושב לימינו וא"כ תחלת השורה מאב ב"ד ואין זה כבוד לנשיא ותו דשנוי בתוספתא הנשיא עומד באמצע והקנים מימינו ומשמאלו הילכך מה שכתב רבינו כל הגדול מחבירו בחכמה וכו' היינו הגדולים שבהם ישבו לשמאל הנשיא על סדר חכמתם והגדול שבהם קרוב לנשיא משמאלו והם ל"ה והשאר יושבין לימין אב ב"ד והם ל"ד נמצא הנשיא עומד באמצע ואב ב"ד מימינו והגדול אחר אב ב"ד משמאלו ונרסינן בירושלמי סנהדרין היתה כחצי גורן עגולה והנשיא היה יושב באמצע כדי שיהיו רואין אותו ושומעין את קולו אמר ר' אלעזר בר' צדוק כשהיה ר"ג יושב ביבנה היה אבא ואחיו יושבין מימינו וקנים משמאלו מפני כבוד הזקן כלומר מקצתן זקנים שבהם היו משמאלו מפני כבודו והבחורים היו מצד ימין ר' צדוק ואחיו. רדב"ז וכן עיין בכס"מ שהביא תוספתא דסנהדרין הנשיא יושב באמצע וקנים יושבים מימינו ומשמאלו א"ר אליעזר ברבי צדוק כשהיה רבן גמליאל יושב בבית דין ביבנה אבא יושב מימינו וקנים משמאלו מפני מה אחד יושב מימינו של זקן מפני כבודו של זקן ע"כ. ויש לתמוה על דברי רבינו שנראה שאינם כדברי ת"ק שאמר זקנים יושבים מימינו ומשמאלו דמשמע שקצתם מימינו וקצתם משמאלו ואילו רבינו כתב שלא היה מימינו אלא אב ב"ד. ונ"ל שסובר רבינו דר"א בר' צדוק לא לאיפלוגי אתא אלא לפרושי דמאי דאמר ת"ק זקנים יושבים מימינו ומשמאלו לאו למימר שהיו כ"כ זקנים מימינו כמו משמאלו שלא היה יושב מימינו כ"א אחד בלבד ומה טעם יושב אותו אחד לימינו כדי לכבד אותו זקן וסובר רבינו דמסתמא אותו זקן שיושב לימינו הוא האב בית דין שהוא הגדול שבשבעים.

³ אע"פ שבמשנה אמרו כדי שיהיו רואין זה את זה נתן רבינו הטעם כדי שיהא הנשיא עם אב ב"ד וכו' מפני שמצא בסנהדרין בירושלמי פ' אחד דיני ממונות דאמרו שם סנהדרין היתה כחצי גרן וכו' כדי שיהיו רואין אותו ושומעין קולו ע"כ הדבר מוכיח כן שנעשה בשבילם כדברי רבינו מפני שהם גדולים להם נאווה תהלה ובענין הדין אין כאן הפרש ודא ודא הדא מילתא היא. לח"מ.

⁴ שם הלכה ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

כבר התבאר במסכת נדרים דף כה. ובקידושין דף מ. ובשבועות דף כט. שמצות עבודה כוכבים⁵ כנגד המצות כולן היא שנאמר (במדבר טו פסוק כב) וְכִי תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה וְגו'. ומפי השמועה למדו שבעבודת כוכבים הכתוב מדבר, הא למדת שכל המודה בעבודת כוכבים כופר בכל התורה כולה, ובכל הנביאים, ובכל מה שנצטוו הנביאים מאדם ועד סוף העולם⁶, שנאמר (שם פסוק כג) מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר צָוָה ה' וְהִלָּאָה לְדַרְתֵּיכֶם, וכל הכופר בעבודת כוכבים, מודה בכל התורה כולה ובכל הנביאים ובכל מה שנצטוו הנביאים מאדם ועד סוף העולם, והוא עיקר כל המצות כולן.

ג. מנם ולא כולכם להוציא את המומר מכם בכם חלקתי ולא באומות ... מקבלין קרבנות ממושעי ישראל כדי שיחזרו

⁵ רמב"ם הלכות עבודה זרה פרק ב הלכה ד

⁶ בגמ' בכל דוכתינ איתא רק הכופר בע"ז וכו' ויפלא כי להודיע חומר הע"ז כדאי' המורה ע"ז וכו' היה נראה ביותר לומר המורה ע"ז שכל המודה וכו'. גם יפלא הרי הרבה הכופרים בע"ז וגם בהתורה וביותר איכבה נחליט מ"ש רבינו אח"ז הנ"ל, "וכל הכופר בעכו"ם מודה בכל התורה כולה ובכל הנביאים ובכל מה שנצטוו הנביאים מאדם ועד סוף העולם והיא עיקר כל המצות" ועינינו רואות כופרי ע"ז וגם בתורה לא יאמינו ומהם המאמינים במקצת התורה ולא בכולה ובע"ז לא יאמינו ויכפרו בה.

אבל להמתבונן נראה עומק דעת הנאמר מרז"ל בכמה מקומות הנזכרים כי ממהות הענין הזה כי כל הכופר בה מחליט בשכנגדה והמורה בה כופר בשכנגדה, כי כל אמונה אשר איננה כדת של תורה נקראת עבודה זרה ע"ד האמת. כי דעת רבינו ז"ל כי הכופר בנבואה ותורה משמים אינו מבחין ויודע חסדי ה' והשגחתו ודרכיו יתעלה המביאים האדם לשלימותו ולהרימו מעל כל יצורי תבל, וזה אשר עבודתו בהכרה מזויפת בה' עבודתו עבודה זרה כי איננו עובד לאלוקי האמת, ומי אשר לו מושג כוזב בה' יתעלה עובד לע"ז לא לה' האמת, והן הכופר בחסדי ה' בהתנגלות השכינה כי הוא יתעלה החפ"ן חסד משניה ומגלה שכינתו להורות בני אדם הדרך לבוא לשלימותם ויעודם הנכבד הן זה בלתי לו הכרה שלימה מה' ואם עובדו איננו עובד רק למושג לפי דעתו לא לה' אלוקי ישראל ה' האמת, והכופר בכל, בה' ובתורתו וגם בע"ז ובכל אלילי העמים ולא בצבא השמים ולא במעשי בני אדם, הכפירה תבוא בלבבו בהחלט אם כל אשר אנו מיחסים לה' יתעלה ממה שכל עין רואה הכופר הזה ייחס זה להטבע וא"כ יעשה להטבע לאלוהות וכיו"ב מחשבות זרות והן עובד ע"ז וכל כפירה באמונה בזה מחליט אחרת, כי החושב כי חלילה הכל במקרה על כרחך גם לדעתו כח אשר מביא הדברים לעולם אשר בהן יפעל המקרה ונדע דרכי האפקורסים, וכי טבע ענין הזה כמ"ש כי הכפירה באמונה יחליט אחרת ומשונה מהכפירה בשאר ענינים, וא"כ הכופר בע"ז אשר כמ"ש זה האיש המאמין בה' בתורתו כי בלא זה אין עבודתו שלימה ועבודתו עבודה זרה כמ"ש ועבור זה החליטו רז"ל כי כל הכופר בע"ז ע"ד האמת מודה בכל תורה כולה, כי מי אשר איננו מודה בכל תורה כולה עבודתו ע"ז, וזה נגד המציאות שיהיה כופר בתורה וגם בע"ז כמ"ש. דברי ירמיה שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

בהן בתשובה חוץ מן המומר ומנסך את היין ומחלל שבתות בפרהסיא

כבר התבאר במסכת מנחות דף נא: וענ: שהגוי יכול להתנדב עולה אבל לא קרבנות אחרים⁷.

וכבר התבאר במסכת הוריות דף יא. שהמומר לעבודה⁸ זרה או לחלל שבתות בפרהסיא אין מקבלין ממנו קרבן כלל. אפילו העולה שמקבלין אותה מן הנכרים אין מקבלין אותה מן המומר הזה שנאמר (ויקרא א פסוק ב) אָדָם פִּי יִקְרִיב מִפִּי הַשְּׂמוּעָה לַמָּדוּ מִכֶּם וְלֹא כוֹלֶכֶם לְהוֹצִיא אֶת הַמוֹמֵר.

אבל אם היה מומר לשאר עבירות מקבלין ממנו כל הקרבנות כדי שיחזור בתשובה.

היה מומר לעבירה והוא מפורסם וידוע לעשותה והורגל בה בין להכעיס⁹ בין לתיאבון אין מקבלין ממנו קרבן לאותה עבירה.

⁷ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ג הלכה ב ה

⁸ רמב"ם שנגות פרק ג הלכה ז, ורמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ג הלכה ד

⁹ דלעבירה אחרת מקבלין אפילו להכעיס וזה דבר בלתי אפשרי שהרי מומר להכעיס אפי' בעבירה אחת הוי אפיקורוס והרי הוא עכו"ם לכל דבריו וכמ"ש רבינו פי"א דגולה ואבדה הל' ב' ופ"ד דרוצח הל' י' גם הרב חיים אבועלפיה ז"ל פרשת ויקרא דף ב' י"ח הקשה על מרן ז"ל דפסק ביו"ד סי' ב' דמומר להכעיס בעבירה אחת הוי מומר לכל התורה כולה דהרי מדברי רבינו כאן מוכח בהיפך והשי"ך והפ"ח הביאו בשם הרב ב"ח ז"ל דמומר להכעיס לעבירה אחת דהוי מומר לכל התורה הויא מדרבנן וחלקו עליו ז"ל עיין עליהם וצ"ע ע"כ. ולענ"ד נראה כדי שלא יסתור רבינו דברי עצמו ולא תקשי על מרן ז"ל נראה לענ"ד דהן הכי נמי דלהכעיס לעבירה אחת הוי מומר לכל התורה כולה והרי הוא כעכו"ם וכמ"ש להדיא בהלכות גולה ואבדה והכא מילתא פסיקתא קתני דלאותה עבירה ודאי דאין מקבלין בין להכעיס בין לתיאבון משא"כ בשאר עבירות דנפקי מדיוק דבריו לא קאי אלא אלתיאבון שהזכיר דבההיא הה"נ דבשאר עבירות מקבלין אבל להכעיס ודאי דאין מקבלין כלל שהרי הוא כמחלל שבת ועובר ע"ז וכמ"ש בפ"י בהלכות גולה וסמך אמה שכתב שם ומה שלא כללו כאן בהדי מחלל שבת וע"ז י"ל משום דהני תרתי המירי טפי ואפילו לתיאבון הרי הוא כופר בכל התורה כולה ובהכי יתיישבו כל הקושיות. מעשה רקת מעהק"ר שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

כיצד כגון שהיה רגיל לאכול חלב בין להכעיס בין לתיאבון ושגג ואכל חלב והביא טטאת אין מקבלין אותה ממנו עד שיחזור בתשובה¹⁰.

ד. לנסך את היין ולחלל שבתות בפרהסיא ... מומר לעבודת כוכבים הוה מומר לכל התורה כולה

מומר להכעיס¹¹, אפי' לדבר אחד, או שהוא מומר לעבודת כוכבים או לחלל שבת בפרהסיא, או שהוא מומר לכל התורה, דינו כעובד כוכבים, ושחיתו נבילה אפילו אם בדקוהו ואת סכיננו ואת הבהמה מכין שהתמעט משחיתו¹².

ונחשב מומר להכעיס¹³ בכגון שהיתר ואיסור לפניו ויש הנאה בהיתר כבאיסור והוא דוחה ממנו ההיתר בידים ופושט ידיו דוקא אל האיסור, בין מצות לא תעשה ובין במצות עשה, כגון שלפניו לולב ואתרוג ואינו רוצה ליטול¹⁴, שמזה נראה כוונתו להכעיס בוראו, או שנזרקה בו מינות, שאינו

¹⁰ יש לדקדק אם כוונתו הוא דאף אם השגגה היתה בעודו מומר כיון דעכשו חזר בתשובה מקבלין ממנו או דלמא דלעולם כל שבשעה שחטא בשגגה היה מומר שוב אין מקבלין ממנו אפילו אם חזר בתשובה אחרי כן ומ"ש עד שיחזור בתשובה הכוונה היא דלאחר שחזר בתשובה אם חטא בשגגה מביא קרבן על חטאתו אבל לעולם אינו מביא קרבן על מה שחטא בעודו מומר. וטעם גדול יש בדבר שהרי רש"י פירש על דברי ר"ש דאמר השב מידיעתו מביא קרבן על שגגתו דגרסינן היושב מידיעתו שאם היה יודע שהוא חלב היה יושב ובטל מעבירה זו כו' משמע דביתר שעת החטא אולגין וכיון דבאותה שעה שחטא לא היה יושב מידיעתו אף שאח"כ חזר בו פטור. וראיתי לתוס' בפ"ב דשבועות (דף י"ז) עלה דההיא דבעי רב אשי טימא עצמו במזיד מהו שכתבו צ"ל דבשעה שטימא עצמו לא ידע שהיה במקדש דאי ידע וטימא עצמו במזיד אפילו שכתב אח"כ לא מיחייב קרבן דהא לא שב מידיעתו הוא ע"כ. נראה מדבריהם דכל דבשעה ששגג היה מומר שוב אינו מביא קרבן אח"כ אפילו חזר בתשובה דאלת"ה מאי דוחקיהו לאוקומה בשלא ידע שהיה במקדש אימא דמיירי בדעבד תשובה אלא ודאי דס"ל דאפילו עבד תשובה לא מהני וכן יש לדקדק מדבריהם ממ"ש שם באותו דף ד"ה אי בתלמיד חכם יע"ש. מל"מ שם ועיי"ש האריך מאד בזה

¹¹ שו"ע ונו"כ שם ב ה

¹² הרא"ש פי' הטעם כיון שאינו חושש לזבוח לא קרינן ביה זבחת ואכלת ורש"י פי' דמועד לנבל בידים. ט"ז שם ח ועיי"ש פמ"ג ובש"ך שם טז כתב ומשמע דעת המחבר שהוא כעובד כוכבים ממש ושחיתו נבילה מדינא וכן משמע בר"ן וכן בשאר אחרונים ובפרישה סמ"ז והכי משמע נמי מדברי התוס' והרא"ש שכתבו מדכתיב זבחת ואכלת ילפינן מה שאתה זבחת אותה אוכל כלומר אותה שהוא בר זבחת לאפוקי עובד כוכבים ואוכל נבלות להכעיס עכ"ל משמע דמומר להכעיס מימעט מקרא כמו עובד כוכבים דלא כהב"ח שכתב דשחיתו אינה אסורה אלא מדרבנן ואינה נבילה כו' בלא ראייה. וכ"כ בפר"ח

¹³ שמי"ח שם יג

¹⁴ שמי"ח יג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

מאמין באותה מצוה, ורוצה להראות שדוחה אותה מעליו, ואפילו בפעם אחת¹⁵ שנתברר שעשה כזאת בשאט נפש, הרי הוא כגוי ושחיטתו נבילה דאורייתא, אפילו בדקו לו סכין וראו ששחט יפה.

אוכל נבילות¹⁶, אפילו רק אינו מקפיד בין נבילה לשחוטתה שלא לתיאבון ושלא להכעיס, ואפילו בפעם א', שחיטתו נבילה, דלאו בר זביחה הוא, ולא קרינן ביה זבחה ואכלת. ויש מקילין¹⁷ בבדיקת הסכין ולעמוד עליו מתחילה ועד סוף.

מומר לכל¹⁸ התורה כולה, אפילו לתיאבון, הוא כגוי לשחיטה¹⁹, ולאו בר זביחה מקרי.

ובמה יודע שהוא מומר לכל התורה, כל שהועד עליו שעובר לתאוותו על כל עבירות הבאות לידו²⁰, ואף על פי שאינו כופר בעיקר, שנוהר הוא מעבודה זרה ומחילול שבת, מכל מקום כיון שנראה שפרק ממנו עול כל המצות הרי הוא כגוי.

¹⁵ ש"ך שם מז

¹⁶ רמ"א שם ושמ"ח שם

¹⁷ ולי נראה להקל בדין זה בבדיקת הסכין ולעמוד עליו מתחילה ועד סוף שהרי כתב הכסף משנה שם שדעת הרמב"ם שכל שאינו עושה להכעיס מיקרי אוכל נבילות לתיאבון וכן דעת הר"ן [א, א ד"ה ולענין] וכן דעת הרא"ה והר"ז והרשב"א אפילו במומר להכעיס וכמו שכתבתי בס"ק מ"ז, ואף על גב דבהיא לא קיימא לן כותיהו הכא ודאי נקטינן הכי. ש"ך שם יט

¹⁸ שמ"ח יד

¹⁹ ולא דמי למומר לדבר אחד לתיאבון דלעיל סעיף ב', דהתם כיון דמוחזק ונוהר בכל התורה, ואפילו בשחיטה היכא דמצי למעבד בהכשר, להכי הוה ליה בר זביחה, אבל מומר לכל התורה, כיון דפקר כולי האי, אף על גב דנוהר בזביחה, הוא כגוי הנוהר בזביחה,

²⁰ וכל זה בעבירות המפורשות בתורה, אבל שאינן מפורשות בה אלא בתורה שבעל פה, אף על פי שעובר מפני כפירתו שאינו מאמין בה או אפילו בתורה שבעל פה כולה, אינו כנכרי לענין שחיטה. אף על פי דמיקרי אפיקורס וגרוע מנכרי לענין שמורידין אותו לבור מה שאין כן בנכרי שלא מעלין ולא מורידין כדלקמן סי' קנ"ח וקנ"ט, מכל מקום כיון שמודה ומאמין בתורה שבכתב כולה הרי הוא כישראל בתורת שחיטה ומיקרי נמי בר זביחה, וקרינן ביה זבחה ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, אם הוא נזהר במצות השחיטה לקיימה כהלכתה המסורה לנו בעל פה פירוש הכתוב וזבחת וגו'. שו"ע הרב שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

אם ראוהו עובר²¹ במזיד על שלשה עבירות מפורסמות שהעולם נוהרין בהם, כגון אכל גבילה ולבש שעמנו דאורייתא והקיף פאת ראשו, הוה חזקה לכולהו²².

וכן אם ראינוהו עובר עבירות הרבה עד שנראה מתוך עניינו שפרק עול רוב המצות מעל צווארו לתאוותו, אז אמרינן רובו ככולו, ואפילו אם ראינוהו נזהר במקצת מצות, מכל מקום הרי הוא כגוי.

מומר לעבודה זרה²³, דהיינו שהועד עליו שעבד עבודה זרה באיסור דאורייתא²⁴, כגון שניסך לה יין וכדומה, אפילו פעם א' במזיד, אפילו בצניעה, ואפילו לתיאבון²⁵, ואפילו ראינוהו מקיים שאר מצות ושחיטה, הרי הוא כגוי.

וכן המחלל שבת או יום הכפורים בפרהסיא²⁶, דהיינו בפני עשרה מישראל²⁷ או שהדבר מפורסם וידע שיתפרסם, אפילו לא עשה אלא פעם אחת²⁸ במזיד

²¹ שמי"ח שם טו והוכיח כן בתבוי"ש כג

²² ואמרינן מסתמא פרק ממנו עול המצות כולן, עד שיוחזק שלא פרק ממנו כי אם אותן שפקר בהן, ואז חזר דינו כמומר לדבר אחד, דלא הוה מומר לאחרני.

²³ שמי"ח טו

²⁴ כן נראה מסתימת לשון הפוסקים. ונראה לי דהיינו טעמא דאמרו בנמרא (ה' ע"א) חוין מן המומר לנסך את היין, ולא אמרו סתמא חוין מן המומר לע"א דאתו לאשמעינן דדאורייתא בעינן דומיא דלנסך דסתמיה דאורייתא, כדמשמע בגיטין דף נ"ב ע"ב. לאפוקי דרבנן, כגון ההוא (ע"ז י"ב ע"א) דלא יניח אדם פיו על סילון וכו' וכדומה, דלא. ותו, דדומיא דכל שאר מומרינן אתנייה בברייתא, ובהו קי"ל בסוף הוריות (י"א ע"א) דדאורייתא בעינן. תבוי"ש שם כו

²⁵ כתב הבית יוסף סוף סימן רס"ח (ד"ה אחד גר שנתנייר) וזה לשונו, דמאי לתיאבון שייך בחזר ועבד אליל דלא שייך לתיאבון אלא כגזל ועריות כו'. ועוד דלא חילקו בין לתיאבון ולהכעיס אלא באחד משאר מצות, אבל אליל שמודה כו', וכן המחלל שבת בפרהסיא, הרי הם ככותים כדאיתא פרק קמא דחולין (ה' ע"א), עכ"ל. ²⁶ וטעם שהחמירה תורה במצות שבת יותר מכל מצות שבתורה, שכשם שהמודה בעבודה זרה ככופר בכל התורה, כך המחלל שבת עוקר יסודי הדת שניתן להורות חידוש העולם, כמו שכתוב כי ששת ימים וגו', והמחלל כופר בעיקר.

²⁷ כ"ה בתשובת הרשב"א (ח"ז סי' קע"ט) הובא בית יוסף סימן קי"ט (ד"ה עוד מפיו), וכ"כ הריב"ש בתשובות (סי' ד', ע"ע סי' י"א, י"ד, וקע"א), וכ"כ בס' בית הלל סימן זה (סק"ג), ולא כדמשמע בדרישה סימן זה סי"ק י"ט (אות ב').

²⁸ כ"כ בש"ך טז ובשמי"ח ומוהא כדעה שניה במ"ב שפה ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

באיסור דאורייתא²⁹, וי"א אפילו באיסור דרבנן³⁰, ואפילו לתיאבון, ואפילו ראינוהו מקיים שאר מצוות ושחיטה, הרי הוא כגוי³¹. וי"א שאינו נקרא מומר לחלל שבתות בפרהסיא, אלא כשרגיל בכך ואינו נזהר כלל³², אבל לא כשחיללו פעם באקראי בעלמא כשהיה דחוק לפי שעה.

ואם אינו מחללו אלא בצנעא³³, אפילו מחללו באיסורי תורה הרי הוא כשאר עבירות.

אם מתבייש לחלל שבת בפני אדם גדול³⁴, אף שעושה דבר זה בפני כמה אנשים, גם זה לצנעה יחשב.

ונחשב פרהסיא דוקא כשעושה זה בפריקת עול³⁵, אבל אם הוא מוטעה בדבר שחשב שמותר לו לעשות כן. מסתברא שאין זה בכלל מומר.

אפיקורסים הנזכרים בפרק חלק (סנהדרין צ.) שאין להם חלק לעולם הבא, כגון מבזה תלמיד חכם, או מגלה פנים בתורה, ודומיהם, מכל מקום כשירה שחיטתן, ואין צריך לבדוק להם סכין, משום שנראה איסור זה קל בעיניהם ומורים בו היתרא, מה שאין כן איסור שחיטה שמפורסם. וכן הוא הדין לשאר עבירות הקלות בעיני ההמון עד שלא נחשב להם לאיסור מחסרון ידיעה דכשירה שחיטתן בלא בדיקת סכין.

שוחט ובודק שאשתו הולכת בגילוי ראש ברשות הרבים³⁶, וטוען שאין אשתו שומעת לו לכסות את שער ראשה ברשות הרבים, אין להעבירו ממשרתו בשל כך, והשוחט ובודק זה עומד בחזקת כשרות, ואין להדיחו ממשרתו.

²⁹ בספר בית הילל (ס"ק ג') כתב דאפילו בדרבנן, ויליף לה מסוגיא דפרק הדר (עירובין ס"ט ע"א) דמשמע התם דבדרבנן עסקינן. ובפרי חדש (קונטרס אחרון) השיג עליו, ויפה השיג, וכן משמע בבבלי דנא דנא דומיא דמנסך את היין. ותו, דפלוגתא היא בסוף הוריות (י"א ע"א) בשאר מומרים, ת"ק סבירא ליה דדוקא בדאורייתא הוה מומר ורבי יוסי ברבי יהודה סבירא ליה אפילו בדרבנן היכא דמפרסם איסוריה. ויש גורסים בזה רבי יהודה, ולגירסא זו אין שום ראיה מסוגיא דעירובין, דהא אליבא דרבי יהודה אזלא ואזיל לשיטתיה דסוף הוריות. אבל אנן פסקינן כת"ק דאורייתא בעינן. תבוי"ש שם כח

³⁰ וכן נקט במ"ב שפה אולם אפשר דוקא לגבי ביטול מרשות

³¹ ופשוט דמומרים דהאידינא לדתי עכו"ם ומטמעים ביניהם הם פוקרים ביותר וכוללים כל עניני מומרים. שמ"ח שם

³² דעה ראשונה מ"ב שם ד שמנן אברהם בשם תוספות והגהות מימוני, וכן כתב הריטב"א, וכן כתב הט"ז

³³ שו"ע או"ח שפה ג

³⁴ מ"ב שם ז

³⁵ בה"ל שם ד"ה או לחלל

³⁶ ויותר יש להקפיד בזה על שוחט ובודק שמחנך את בנו ובנותיו בבתי ספר חילוניים, שיש חשש שבניו יצאו שורש פורה ראש ולענה, ומחללי שבת, ומזלזלים באיסורי תורה בעמיו של האב הזה, ולכן אם יתרו בו ולא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת חולין

שוחט שהלך פעם אחת למבחן אצל קהלה קונסרבטיבית במטרה לקבל אצלם משרה, ולא התקבל אצלם, וכיום הוא מוחזק לשומר תורה וזהיר במצות, אם הרבנים מעידים עליו שכיום הוא שומר תורה ומצוות אפשר לסמוך על שחיטתו³⁷.

דף ה:

ה. מומר לאכול חלב והביא קרבן על הדם

כבר התבאר במסכת הוריות דף יא. שהיה מומר לאכול חלב, ושגג ואכל דם מקבלין ממנו קרבן הטאת.³⁸

ו. נמנו על שחיטת כותי ואסרוה

כותים והם האומות שהושיב סנהריב בערי ישראל שכבר חזרו לסורם כמו שהתבאר לעיל דף ד. חז"ל עשו אותם כנכרים לכל דבריהם. ושחיטת נכרי נבילה דאורייתא³⁹, אפילו הוא קטן, אפילו אינו עובד עבודה זרה, כגון גר תושב או מאומות שאינם עובדים עבודה זרה או גר שמל ולא טבל כראוי, ואפילו בדק לו ישראל כשר הסכין, ועמד ע"ג, וראה ששחט יפה,

שנאמר (דברים יב פסוק כא) וְזָבַחְתָּ וּגְוֹ' וְאָכַלְתָּ, כל שישנו במצות וְזָבַחְתָּ, הוה ליה זביחתו זביחה, וכל שאין בו זְבַחְתָּ אין זביחתו רק כנהרגה ונבילה היא.

צדוקים ובייתוסים⁴⁰, והם הכת שאינם מאמינים בתורה שבעל פה, אף על פי שהוחזקו בדיני שחיטה לנהוג בהם כישאל בכל הלכותיו שבעל פה, אין מאמינים להם, ואפילו אכל הצדוקי מאותה שחיטה לא מהני, דכיון דבשאר תורה שבעל פה אין מאמינים, בודאי אף במה שמוחזקין מרופה הוא בידם.

יאבה שמוע, צריכים להעבירו ממשרתו, שנראה שהוא קל דעת ביראת שמים, וכל מצותיו ותורתו מן השפה ולחוץ. ילקו"י איסור והיתר א' עמוד לה. יבי"א ח"ג אה"ע"ו סי' כא, וח"ד יו"ד סימן א

³⁷ ילקו"י איסור והיתר כרך א' עמ' מג

³⁸ רמב"ם שם פרק ג הלכה ז

³⁹ ש"ך שם מז ושמ"ח שם א

⁴⁰ שמ"ח שם כד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת חולין

ואם בדקו לו הסכין וישראל עומד על גביו וראה ששחט יפה, שחיטתו כשירה, שאין דינו כמומר, רק ישראל תועה הוא מאבותיו, ואם הוא מומחה שוחט לכתחילה בעומד על גביו אחר שבדקו לו סכין, ואפילו יוצא ונכנס סגי, דכיון דהוא מומחה יודע להזהר, ומירתת מהיוצא ונכנס.

אבל אם לא הוחזקו בדיני שחיטה שבעל פה, אפילו ידוע בבירור ששחט כראוי ובסכין בדוק, שחיטתו נבילה, דלאו בני שחיטה נינהו, ולכן הקראים שבזמן הזה אינם מוחזקים בישראל, ושחיטתן נבילה, אפילו שחטו כראוי.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

